T.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı
Tarih : 05.11.2026
Sayı : 1638

52784

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. İçişleri Bakanı Sayın Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 5.11.2026

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Çakmak gazı olarak bilinen bütan gazı, düşük maliyetli ve kolay erişilebilir olması nedeniyle özellikle çocuklar ve gençler arasında kötüye kullanılabilen uçucu maddelerden biridir. Bu maddenin solunması ciddi sağlık sorunlarına ve ölümlere yol açabilmektedir.

5898 sayılı Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanun kapsamında çakmak gazının çocuklara satılması ve verilmesi yasaklanmış, çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimali bulunan durumlarda yetişkinlere de satışının önlenmesi öngörülmüştür. Ayrıca Türk Ceza Kanunu'nun 194'üncü maddesi, sağlık için tehlike oluşturabilecek maddelerin çocuklara veya uçucu madde kullananlara verilmesini suç olarak düzenlemektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 2019 yılında yaptığı açıklamada, 2018 ve 2019 yıllarında gerçekleştirilen denetimler kapsamında çakmak gazının usule aykırı satışından dolayı 39 kişi hakkında adli işlem yapıldığı bildirilmiştir. Ancak bu tarihten sonraki denetimlerin kapsamı ve sonuçları hakkında kamuoyuna düzenli bilgi sunulmamıştır.

Çocukların bu tür maddelere erişiminin önlenmesi, satış noktalarının denetlenmesi ve mevcut yasal düzenlemelerin etkin biçimde uygulanması kamu güvenliği ve çocukların korunması açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

52784

1- 2021-2026 yılları arasında Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından çakmak gazının çocuklara satışının ve kötüye kullanımının önlenmesi amacıyla kaç denetim gerçekleştirilmiştir?

2- Aynı dönemde çakmak gazını 18 yaşından küçüklere veya uçucu madde kullandığı bilinen kişilere sattığı ya da verdiği tespit edilen kaç kişi hakkında adli veya idari işlem yapılmıştır?

3- Çakmak gazının çocuklara satışına ilişkin ihbar ve şikâyet sayısı 2021-2026 yılları arasında yıllara ve illere göre kaçtır?

4- Çakmak gazı kullanımına bağlı ölüm, yaralanma, zehirlenme veya patlama olayları nedeniyle kolluk kuvvetlerince kaç adli soruşturma yürütülmüştür?

5- Çakmak gazı satışı yapılan market, büfe, tekel bayisi ve benzeri işletmelerin çocuklara satış yasağına uymalarının sağlanması amacıyla düzenli ve özel denetimler yapılmakta mıdır?

6- Çakmak gazı satışının sınırlandırılması amacıyla valilikler tarafından alınan kararların sayısı kaçtır ve bu kararların ülke genelinde ortak bir uygulama standardına kavuşturulmasına yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?

7- Çocukların yoğun olarak bulunduğu okul çevreleri, parklar, oyun alanları ve gençlerin toplandığı bölgelerde çakmak gazı satışına yönelik özel bir denetim programı uygulanmakta mıdır?

8- Çakmak gazının çocuklara satışının önlenmesi ve kötüye kullanımının tespiti konusunda kolluk personeline yönelik özel bir eğitim veya bilgilendirme çalışması yürütülmekte midir?